

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. M.**, bývajúceho v B., zastúpeného Mgr. P. A., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **JUDr. V. K., správkyňi konkurznej podstaty K.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej Advokátskou kanceláriou B.K., so sídlom v B., IČO: X., v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. V. B., o zaplatenie 32 583,15 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 C 317/2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. novembra 2012 sp. zn. 14 Co 413/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 19. júla 2012 č.k. 16 C 317/2009-132 konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku z návrhu na začatie konania žalobcom (§ 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ďalej „zákon o súdnych poplatkoch“) a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Krajský súd v Bratislave (na odvolanie žalovanej voči trovám konania) uznesením z 29. novembra 2012 sp. zn. 14 Co 413/2012 uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Za dôvod odňatia možnosti konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. považoval nepreskúmateľnosť rozhodnutia v napadnutej

časti náhrady trov konania. Uviedol, že súd prvého stupňa v skutkových okolnostiach prejednávanej veci nezdôvodnil vylúčenie aplikácie ustanovenia § 146 ods. 2 vety prvej O.s.p., ktoré pri rozhodovaní o náhrade trov konania umožňuje zohľadniť procesné zavinenie toho účastníka, ktorý zapríčinil zastavenie konania. Za nesprávny považoval jeho procesný postup pred vydaním napadnutého rozhodnutia, ktorým sa žalovanej nedostalo možnosti vyčíslieť trovy konania za vynaloženú službu právnej pomoci (vyjadrenie k žalobe na výzvu súdu). Výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o zastavení konania nadobudol právoplatnosť, pretože ani žalobca voči nemu odvolanie nepodal. Žalobca má právo na vrátenie súdneho poplatku, ktorý čiastočne zaplatil v priebehu odvolacej lehoty (509 € zo sumy 1 954,50 €, na ktorú bol súdom vyzvaný).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca z dôvodu, že konanie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Navrhol, aby bol výrok dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu *opravený* takto: „*Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti zastavenia konania o zaplatenie istiny 8 484,37 Eur a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.*“ Uviedol, že v lehote na podanie odvolania voči uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania zaplatil súdny poplatok vo výške 509 € a súčasne podaním z 20. augusta 2012 vzal žalobu v časti späť tak, že z pôvodne uplatňovanej sumy 32 583,15 € požadoval len 8 484,37 €. Súdny poplatok bol zaplatený kolkovými známkami nalepenými na tomto čiastočnom späťvzatí žaloby. Podanie z 20. augusta 2012 mal odvolací súd podľa obsahu posúdiť ako odvolanie smerujúce voči uzneseniu súdu prvého stupňa o zastavení konania. V zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch mal odvolací súd zrušiť uznesenie o zastavení konania v časti 8 484,37 €, pretože v tejto časti žaloby súdny poplatok zaplatil vo výške 509 € (obdobne Krajský súd v Bratislave vo veci sp. zn. 2 Co 168/2012).

Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia (o. i.) vtedy, ak ide o uznesenie o trovách konania. Dovolateľ napadol dovolaním uznesenie v časti, ktorou odvolací súd rozhodoval o trovách konania. Takéto uznesenie je v § 239 ods. 3 O.s.p. zaradené medzi uznesenia, v prípade ktorých je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

Bez zreteľa na obsah dovolania, dovolací súd v zmysle § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. skúmal (*ex officio*), či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Podľa názoru dovolateľa je konanie postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu vyjadrením v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia, ktorý vychádzal z toho, že žalobca nepodal odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zastavení konania.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok nenávratné znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania. Vzhľadom na spôsob dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým došlo k zrušeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania a k vráteniu veci na nové prejedanie, je zrejmé, že pre

uvedenú časť konania nedochádza k odňatiu procesných práv, účastníci ich totiž môžu uplatniť a využiť v konaní pred súdom prvého stupňa.

Dovolateľ neodlišuje odvolanie (riadny opravný prostriedok iniciovaný účastníkom konania) od iných zákonných spôsobov slúžiacich na reparáciu súdnych rozhodnutí, kde možno zaradiť aj procesný postup súdu upravený v zákone o súdnych poplatkoch (§ 10 ods. 3). Zákon nedovoľuje, aby tieto odlišné procesné inštitúty boli prejednávané v spoločnom konaní, bráni tomu totiž inštitút vecnej príslušnosti. Vecne príslušným súdom na postup v zmysle § 10 ods. 3 vety prvej zákona o súdnych poplatkoch je súd prvého stupňa (viď citácia: „...Prvostupňový súd zruší uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ak poplatník zaplatí súdny poplatok do konca lehoty na podanie odvolania.“). V danom prípade je takýmto súdom okresný súd. O odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov však rozhodujú krajské sudy (§ 10 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že zaplatenie súdneho poplatku v lehote na podanie odvolania je podľa obsahu odvolaní, jeho názor je nesprávny, lebo ide o poplatkovo právny úkon poplatníka, ktorého účinky sa posudzujú podľa zákona o súdnych poplatkoch. V prípadoch kolízie poplatkovo právneho úkonu – za ktorý treba považovať i nezaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania a procesného úkonu účastníka konania – úplného alebo čiastočného späťvzatia žaloby, je potrebné najprv usporiadať poplatkovo právne vzťahy medzi poplatníkom a štátom. Opodstatnenosť tohto postupu zvyrazňuje situácia, v ktorej poplatkovo-právny úkon a procesný úkon môžu viesť k rovnakým právnym dôsledkom (napr. k zastaveniu súdneho konania). V uvedených súvislostiach potom nie je rozhodujúce, či a prípadne v akom rozsahu vzal žalobca žalobu späť. Ak dôjde k zastaveniu konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, o späťvzatí žaloby už súd nerozhoduje. Uvedené platí aj na postup odvolacieho súdu v zmysle § 208 vety prvej O.s.p. Záver odvolacieho súdu, že žalobca proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa odvolanie v tejto veci nepodal, považuje dovolací súd za správny.

Dovolací súd nezistil, že by postupom odvolacieho súdu, rešpektujúcim ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ obsah dovolacích námietok smeroval k spochybneniu právneho posúdenia veci odvolacím súdom v napadnutom rozhodnutí (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), treba uviesť, že

právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise *Zo súdnej praxe* pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

Žalobca nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanej (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.); dovolací súd jej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. septembra 2014

JUDr. Oľga T r n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová